

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๕๐๗๗๖

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการ
ส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

อ้างถึง หนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย ด่วนที่สุด ที่ ธปท.ผกม. (๐๒) ๔๕๘/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) แจ้งว่า ตามหนังสือคณะกรรมการ
วินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๘๙ ลงวันที่
๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ
ที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงขอหารือ ดังนี้

๑. ตามเจตนารมณ์ของกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการ
ส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ต้องการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่ผลิตภายในประเทศ
และส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) หมายถึงพัสดุ
โดยทั่วไปที่มีการผลิตทั้งภายในประเทศและจากต่างประเทศในขณะเดียวกันหรือไม่ หากพัสดุดังกล่าว
มีลักษณะเฉพาะที่ไม่มีการผลิตภายในประเทศ และต้องจัดหาจากต่างประเทศเท่านั้น เช่น กระดาษพิมพ์
ธนบัตร หมึกพิมพ์ธนบัตร เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ต้องใช้เทคโนโลยีเฉพาะด้านการพิมพ์ธนบัตร คอมพิวเตอร์
และโปรแกรมคอมพิวเตอร์บางประเภท เป็นต้น ธปท. จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎกระทรวงฯ
และแนวทางปฏิบัติดังกล่าวหรือไม่

๒. กรณีที่ ธปท. มีสำนักงานตัวแทนในต่างประเทศ ได้แก่ สำนักงานตัวแทนนครนิวยอร์ก
สำนักงานตัวแทนกรุงลอนดอน และสำนักงานตัวแทนนครปักกิ่ง จะต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ และแนวทาง
ปฏิบัติดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ ปัจจุบันสำนักงานตัวแทนดังกล่าวดำเนินการตามระเบียบธนาคาร
แห่งประเทศไทย ที่ จ ๒๑/๒๕๖๓ เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของสำนักงานตัวแทน
ในต่างประเทศของ ธปท. ซึ่งออกตามความในมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง
และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๓. คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย
แล้วแต่กรณี จะสามารถมอบอำนาจให้รองผู้ว่าการ ผู้ช่วยผู้ว่าการ หรือหัวหน้าฝ่ายงาน มีอำนาจพิจารณา
อนุมัติเห็นชอบการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่ผลิตจากต่างประเทศหรือนำเข้าจากต่างประเทศ โดยสามารถ
มอบอำนาจเป็นหลักการให้พนักงานในตำแหน่งรองลงไปลดหลั่นกันตามวงเงินได้หรือไม่

/๔. ...

๔. การให้แต้มต่อกับบุคคลธรรมดาที่ถือสัญชาติไทย หรือนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ตามที่กำหนดในข้อ ๒๗/๓ วรรคสอง ของกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการ ส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ และตามข้อ ๒๔ ของคู่มือแนวทางปฏิบัติตามหนังสือ คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๘๙ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ กรณีที่ ธปท. มีความจำเป็นต้องจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่ผลิตจากต่างประเทศ หรือนำเข้าพัสดุจากต่างประเทศ ซึ่งอาจมีผู้เสนอราคาที่เป็นบุคคลธรรมดาที่ถือสัญชาติไทยหรือนิติบุคคล ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย และบุคคลธรรมดาที่มีได้ถือสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้น ตามกฎหมายต่างประเทศ เข้าเสนอราคาพร้อมกัน ธปท. จะต้องให้แต้มต่อกับผู้เสนอราคาที่เป็นบุคคลธรรมดา ที่ถือสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือไม่ และการให้แต้มต่อดังกล่าวใช้สำหรับ กรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่ใช้เกณฑ์ราคาในการพิจารณาคัดเลือกผู้ชนะอย่างเดียวยหรือใช้กับเกณฑ์ราคาประกอบเกณฑ์อื่น (Price Performance) สำหรับนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยนั้น จะพิจารณาจากการจดทะเบียนจัดตั้ง นิติบุคคลกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยไม่ต้องพิจารณาถึงสัดส่วนผู้ถือหุ้นหรือหุ้นส่วน ที่จะต้องเป็นบุคคลที่ถือสัญชาติไทยหรือไม่ อย่างไร

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. กรณีตามข้อหารือ ๑ กฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการ ส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ มีเจตนารมณ์มุ่งส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้พัสดุที่ผลิต ภายในประเทศ หากพัสดุที่หน่วยงานของรัฐต้องการตามวัตถุประสงค์การงานนั้นมีผลผลิตออกจำหน่ายในประเทศแล้ว หน่วยงานของรัฐสามารถกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุตามวัตถุประสงค์การใช้งาน และเป็นพัสดุที่ผลิตภายในประเทศ แต่หากเป็นกรณีที่พัสดุที่หน่วยงานของรัฐต้องการตามวัตถุประสงค์การใ้ งานนั้นเป็นพัสดุที่ไม่มีผลผลิตออกจำหน่ายภายในประเทศ หน่วยงานของรัฐสามารถกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะ เฉพาะของพัสดุตามวัตถุประสงค์การใช้งาน โดยไม่ต้องกำหนดว่าเป็นพัสดุที่ผลิตภายในประเทศ และไม่ต้องขอ อนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นแต่อย่างใด ซึ่งแนวทางปฏิบัติตาม เจตนารมณ์ดังกล่าว กำหนดไว้ในหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๘๔๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ เรื่อง อนุมัติยกเว้นและกำหนดแนวทาง ปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยคู่มือปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริม หรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ในเอกสารแนบท้ายของหนังสือดังกล่าว ข้อ ๔.๑.๑.๑ กำหนดว่า “ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ ตามวัตถุประสงค์การใช้งาน และเป็นพัสดุที่ผลิตภายในประเทศ” ข้อ ๔.๑.๑.๒ กำหนดว่า “กรณีที่พัสดุ ที่หน่วยงานของรัฐต้องการใช้งานเป็นพัสดุที่ไม่มีผลผลิตภายในประเทศ หน่วยงานของรัฐสามารถกำหนด รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุได้ตามวัตถุประสงค์การใช้งาน โดยไม่ต้องกำหนดว่าเป็นพัสดุ ที่ผลิตภายในประเทศ กรณีนี้ไม่ต้องขออนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้น” หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) มีความจำเป็นต้องจัดหาพัสดุจากต่างประเทศ เช่น กระดาษพิมพ์ธนบัตร หมึกพิมพ์ธนบัตร เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ต้องใช้เทคโนโลยีเฉพาะด้านการพิมพ์ ธนบัตร คอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์บางประเภท เป็นต้น จึงเป็นกรณีที่พัสดุดังกล่าวไม่มี ผลผลิตภายในประเทศ ธปท. สามารถกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุตามวัตถุประสงค์การใช้งาน

โดย ...

โดยไม่ต้องกำหนดว่าเป็นพัสดุที่ผลิตภายในประเทศ และไม่ต้องขออนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หรือผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้น

๒. กรณีตามข้อหาหรือ ๒ กฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ มีเจตนารมณ์ให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างใน ๒ ลักษณะ คือ ๑) การจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยต้องใช้งบประมาณจัดซื้อจัดจ้างพัสดุกับผู้ประกอบการดังกล่าวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่อยู่ในบัญชีรายชื่อผู้ประกอบการ SMEs และกำหนดเงื่อนไขการให้แต้มต่อด้านราคากับผู้ประกอบการ SMEs ให้พิจารณากรณีที่ผู้ประกอบการ SMEs ที่เสนอราคาสูงกว่าราคาต่ำสุดของผู้เสนอราคารายอื่นไม่เกินร้อยละ ๑๐ เป็นผู้ชนะการเสนอราคา และ ๒) ส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่ผลิตภายในประเทศ และกำหนดเงื่อนไขให้แต้มต่อแก่ผู้ประกอบการไทยในการเสนอราคาสูงกว่าราคาต่ำสุดของผู้ประกอบการต่างประเทศไม่เกินร้อยละ ๓ โดยมีเจตนารมณ์หมายถึงหน่วยงานของรัฐที่ตั้งอยู่ในประเทศ และที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่จะนำมาใช้ภายในประเทศเท่านั้น ประกอบกับข้อเท็จจริงปรากฏว่า ธปท. มีสำนักงานตัวแทนในต่างประเทศ ได้แก่ สำนักงานตัวแทนนครนิวยอร์ก สำนักงานตัวแทนกรุงลอนดอน และสำนักงานตัวแทนนครปักกิ่ง ดังนั้น กรณีนี้จึงไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ แต่อย่างใด

๓. กรณีตามข้อหาหรือ ๓ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๗ ซึ่งสรุปว่า ผู้มีอำนาจหรือผู้มีอำนาจสั่งซื้อหรือสั่งจ้างตามระเบียบนี้จะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งใดก็ได้ซึ่งสังกัดหน่วยงานของรัฐเดียวกัน โดยให้คำนึงถึงระดับตำแหน่ง หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญ และผู้รับมอบอำนาจจะมอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นต่อไปไม่ได้ เว้นแต่กรณีการมอบอำนาจให้แก่บุคคลอื่นจะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจชั้นต้นแล้ว ทั้งนี้ หากมีกฎหมายกำหนดเรื่องการมอบอำนาจและการมอบอำนาจต่อไว้เป็นการเฉพาะ ก็ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมอบอำนาจในการสั่งการและดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งรองลงไปเป็นลำดับ ดังนั้น หาก ธปท. มีคณะกรรมการและผู้ว่าราชการนครแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหรือผู้มีอำนาจสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง จะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งรองลงไปลดหลั่นกันตามวงเงินก็ได้ ภายในสังกัด ธปท. ด้วยกัน โดยให้คำนึงถึงระดับ ตำแหน่ง หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญ

๔. กรณีตามข้อหาหรือ ๔ ตามกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบกับหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๘๔๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยมีเจตนารมณ์ว่า กรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่มีผู้เสนอราคาเป็นบุคคลธรรมดาที่มีได้ถือสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศเข้าเสนอราคาแข่งขันกับผู้เสนอราคาที่เป็นบุคคลธรรมดาที่ถือสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หากผู้เสนอราคาที่เป็นบุคคลธรรมดาที่ถือสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยเสนอราคาสูงกว่าราคาต่ำสุดของผู้เสนอราคาที่เป็นบุคคลธรรมดาที่มีได้ถือสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ ไม่เกินร้อยละ ๓ ให้ซื้อหรือจ้างกับผู้เสนอราคาที่เป็นบุคคลธรรมดาที่ถือสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยรายนั้น โดยหลักการดังกล่าว เป็นการให้แต้มต่อกับบุคคลธรรมดาที่ถือสัญชาติไทย

/หรือ ...

หรือนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยในกรณีที่มีการจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้เกณฑ์ราคาในการพิจารณาคัดเลือกผู้ชนะการเสนอราคา ซึ่งใช้ในกรณีการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์และวิธีคัดเลือก ทั้งนี้ การพิจารณาถึงนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ให้พิจารณาจากการจดทะเบียนจัดตั้งกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

กุลยา ตันติเตมิท

(นางสาวกุลยา ตันติเตมิท)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖